

ВИСНОВКИ

**експертної комісії щодо акредитаційної експертизи
освітньо-професійної програми Середня освіта (географія)
зі спеціальності 014 Середня освіта (географія)
за другим (магістерським) рівнем
у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника»**

Відповідно до підпункту 20 пункту 2 розділу XV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про вищу освіту» та пункту 4 Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 року № 978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах», з метою проведення первинної акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми Середня освіта (географія) зі спеціальності 014 Середня освіта (географія) за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, а також на виконання наказу МОН № 333-л від 29 листопада 2017 року «Про проведення акредитаційної експертизи» експертна комісія у складі:

- голова експертної комісії, Джаман Василь Олексійович – завідувач кафедри географії України та регіоналістики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, доктор географічних наук, професор,
- член комісії, Пилипенко Ігор Олегович – декан факультету біології, географії і екології Херсонського державного університету, доктор географічних наук, доцент

у період з 05 по 07 грудня 2017 р. розглянула матеріали, подані на акредитаційну експертизу ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», та на місці перевірила рівень відповідності вимогам кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного, інформаційного та організаційного забезпечення підготовки магістрів за освітньо-

Голова комісії

В.О. Джаман

професійною програмою Середня освіта (географія).

Навчальним закладом комісії представлені такі засновницькі документи:

- Статут погоджений конференцією трудового колективу від 29 грудня 2015 року (протокол №4) та затверджений наказом Міністерства освіти і науки України № 1137 від 23 вересня 2016 року;
- Довідка АА № 559000 від 14.05.2012 про включення до Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України, ідентифікаційний код 02125266;
- Довідка № 09-Д-288 від 24.04.2008 про внесення вищого навчального закладу до Державного реєстру вищих навчальних закладів України;
- Ліцензія серія АЕ № 63613, видана 01.04.2015 р., на підставі рішення Акредитаційної комісії від 27.01.2015 р.. протокол №114 (наказ МОН України від 06.02.2015 №133л);
- Свідоцтво № 12884966 від 31.05.1993 р. про реєстрацію платника податку на додану вартість;
- Свідоцтво про державну реєстрацію ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» серія А00 № 361874, видане виконавчим комітетом Івано-Франківської міської ради 31.05.1993;

Усі копії документів в акредитаційній справі відповідають оригіналам, законодавчим і нормативним вимогам до них. Відповідальною за випуск магістрів за освітньою програмою «Середня освіта (географія)», що акредитується, є кафедра географії та природознавства.

У процесі перевірки аналізувалися такі документи щодо освітньо-професійної програми Середня освіта (географія) зі спеціальності 014 Середня освіта (географія), яка акредитується вперше:

- освітньо-професійна програма підготовка (ОПП) магістрів;
- навчальний план підготовки магістрів;
- кадровий склад випускової кафедри географії та природознавства;
- відомості про навчально-методичне та матеріально-технічне забезпечення навчального процесу;

Голова комісії

В.О. Джаман

- робочі навчальні програми дисциплін;
- план роботи кафедри та індивідуальні плани викладачів;
- графік навчального процесу;
- контрольні заходи з дисциплін, комплексні контрольні роботи (ККР);
- курсові роботи.

1. Загальна характеристика навчального закладу і спеціальності

ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» — вищий навчальний заклад IV рівня акредитації, державної форми власності, підпорядкований Міністерству освіти і науки України. Повна назва – Державний вищий навчальний заклад «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Юридична адреса. 76018, м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка 57. Телефон (0342) 75-23-51, факс (03422) 3-15-74. E-mail: inst@pu.if.ua, сайт www.pu.if.ua.

Університет засновано 1 березня 1940 р. Указом Президента України №958/2004 від 21.08.2004 р. та наказом Міністерства освіти і науки України №718 від 13.09.2004 р. ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» надано статус національного.

Університет є сучасним і потужним навчально-науковим комплексом, який об'єднує чотири інститути — навчально-науковий юридичний інститут, навчально-науковий інститут мистецтв, Інститут післядипломної освіти та довузівської підготовки, Коломийський навчально-науковий інститут (м. Коломия), 11 факультетів (філософський, фізико-технічний, економічний, іноземних мов, математики та інформатики, фізичного виховання і спорту, історії, політології і міжнародних відносин, природничих наук, туризму, філології, педагогічний), один коледж — Івано-Франківський коледж ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

Голова комісії

В.О. Джаман

В університеті обладнано медичний пункт, функціонує комплекс студентських їдалень «Калина», що включає в себе дві їдальні, три кафе та чотири буфети загальною площею 2713,48 кв. м.

Університету належить стадіон «Наука» з побутовими та навчальними приміщеннями, тренажерний зал, три спортивних зали, плавальний басейн і пристань для спортивних човнів.

Навчально-виховну та наукову роботу на 78 кафедрах університету здійснюють 989 науково-педагогічних працівників, у тому числі 135 докторів наук, професорів, 629 кандидатів наук, доцентів.

В університеті навчається понад 15 тис. студентів, а за весь час своєї діяльності вищий навчальний заклад підготував понад 250 тисяч спеціалістів різних напрямів і спеціальностей.

Ректор ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», Цепенда Ігор Євгенович – доктор політичних наук, професор, обіймає дану посаду з 20 квітня 2012 року.

У 1986 року з відзнакою закінчив історичний факультет Івано-Франківського державного педагогічного інституту імені Василя Стефаника.

З квітня 2011 року – професор кафедри міжнародних відносин.

Дійсний член Української академії політичних наук.

Підготовка магістрів за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (географія)» здійснюється на факультеті природничих наук, який розміщено в окремому корпусі, за адресою м. Івано-Франківськ, вул. Галицька, 201. Факультет природничих наук (далі – Факультет) є важливим осередком підготовки кваліфікованих фахівців – бакалаврів та магістрів в Україні за спеціальностями «Хімія», «Біологія», «Біохімія», «Агрохімія і ґрунтознавство», «Екологія і охорона навколишнього середовища», «Географія», «Середня освіта (географія)», «Середня освіта (географія)». Загальна кількість студентів – 1449 осіб.

Загальну характеристику університету наведено у таблиці 1.

Голова комісії

В.О. Джаман

Загальні показники розвитку
Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

№ з/п	Показник	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1.	Рівень акредитації ВНЗ	IV	
2.	Ліцензований обсяг прийому студентів (осіб) за:		
	- молодший спеціаліст	1383	-
	- бакалавр	6835	3646
	- спеціаліст	-	195
	- магістр	1592	1200
3.	Кількість студентів на всіх курсах навчання разом осіб	14851	
	на денній формі навчання	9810	-
	на заочній формі навчання	-	5041
4.	Кількість навчальних груп (од.)	534	328
5.	Кількість спеціальностей, за якими здійснюється перепідготовка фахівців	46	
6.	Кількість спеціальностей, за якими здійснюється підвищення кваліфікації	0	
7.	Кількість спеціальностей, за якими здійснюється перепідготовка фахівців (од) разом:	53	
	у т.ч. молодшого спеціаліста	7	
	бакалавра	41	
	спеціаліста	45	
	магістра	46	
8.	Кількість навчальних інститутів	4	
9.	Кількість факультетів	11	
10.	Кількість підрозділів післядипломної освіти	1	
11.	Кількість філій та інших відокремлених підрозділів	3	
12.	Кількість вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації, що знаходяться у структурі університету	1	
13.	Кількість кафедр (предметних комісій)	85	
14.	Кількість науково-дослідних інститутів	-	
15.	Кількість науково-дослідних лабораторій	-	
16.	Кількість співробітників (всього)	1087	
17.	- в т.ч. науково-педагогічних	986	
	- педагогічних	101	
	- наукових	0	
	Кількість навчально-виробничих та виробничих підрозділів	3	
18.	Загальна площа територій, га	67,3	
19.	Площа будівель, тис. кв.м		
20.	- загальна	132,5	
	- навчальна	84,4	
	Балансова вартість встановленого обладнання (млн грн)	362,3	
21.	Загальний обсяг державного фінансування (млн грн)	97,1	
22.	Кількість місць в гуртожитках	2630	
23.	Кількість посадкових місць у читальних залах	975	
24.	Кількість комп'ютерів	1254	

Голова комісії

В.О. Джаман

Декан Факультету – Кланічка Володимир Михайлович, кандидат фізико-математичних наук, професор (спеціальність за освітою – «Фізика»).

Факультет природничих наук є одним з найбільших серед інститутів і факультетів Університету. Тут навчається близько півтори тисячі студентів, працює 10 докторів наук, професорів, 47 кандидатів наук, доцентів.

Загальний показник викладачів із науковими ступенями і вченими званнями становить 85 %. Щороку Факультет випускає понад 300 фахівців. У складі Факультету функціонує сім кафедр, працює бібліотека з читальним залом, яка забезпечує студентів науковою літературою, підручниками та навчальними посібниками. Загальну характеристику Факультету наведено у таблиці 2.

Таблиця 2

Загальна характеристика Факультету природничих наук

№ з/п	Показники діяльності	Кількісні параметри 2016/2017 н.р.
1	Кількість студентів загалом:	1449
	у тому числі за формами навчання	
	денна	924
	заочна	525
2	Кількість студентів, які навчаються на контрактній основі, разом	945
	% до загальної кількості	65%
3	Кількість спеціальностей, з яких ведеться підготовка фахівців, разом	7
	у тому числі за освітньо-кваліфікаційними рівнями:	
	бакалавра	6
	спеціаліста	7
	магістра	6
4	Кількість випускових кафедр	6
5	Загальна кількість науково-педагогічних працівників, які мають наукові ступені і вчені звання, разом	65
	у тому числі штатних	47
	сумісників	18
6	Кількість наукових спеціальностей, з яких відкрито аспірантуру, разом	5
	у тому числі з тих, що відповідають ліцензованим спеціальностям підготовки фахівців	3
7	Кількість дисертацій, захищених співробітниками факультету за останні 5 років	21
	докторських	2

Голова комісії

В.О. Джаман

	кандидатських	19
8	Кількість спеціалізованих рад із захисту дисертацій	-
9	Видано за останні 3 роки:	
	монографій	11
	підручників, навчальних посібників	27
	методичних вказівок	68
10	Матеріально-технічне забезпечення:	
	навчально-наукових лабораторій	10
	комп'ютерних класів	2
11	Кількість зарубіжних закладів освіти, з якими налагоджено співробітництво	5

Підготовка за освітньо-професійною програмою Середня освіта (географія) зі спеціальності 014 Середня освіта (географія) розпочалася з 2016 року. Ліцензований обсяг становить 30 осіб для денної форми навчання. Кафедру географії та природознавства очолює Гуцуляк Василь Миколайович, доктор географічних наук, професор. Наявний колектив висококваліфікованих викладачів, які здійснюють наукову і викладацьку діяльність на високому професійному рівні.

Висновок: *Перевіривши наявність та достовірність документів, що забезпечують правові основи діяльності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», експертна комісія зазначає, що вони повні за обсягом та підтверджуються оригіналами. Акредитаційна справа складена відповідно до державних акредитаційних вимог. Представлені документи затверджені належним чином. Загальна характеристика ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», а також матеріального забезпечення аудиторним фондом, вказують на можливість забезпечення необхідного рівня якості навчально-методичного процесу підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою Середня освіта (географія) зі спеціальності 014 Середня освіта (географія) згідно з ліцензією Міністерства освіти і науки України.*

2. Формування контингенту студентів

Концепція розвитку ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» передбачає формування якісного складу

Голова комісії

В.О. Джаман

контингенту студентів. Цьому сприяє система профорієнтаційного відбору на навчання найбільш підготовлених абітурієнтів. Формами такого відбору є:

- профорієнтаційна робота в школах, ліцєях, гімназіях, на курсах учителів географії при Івано-Франківському обласному ІППО;
- профорієнтаційна робота при проведенні обласних, університетських олімпіад з географії, конкурсів-захистів наукових робіт Малої академії наук, участі у роботі журі обласного турніру юних географів.

Викладачі кафедр виїжджають з профорієнтаційною роботою в ліцеї, коледжі, гімназії м. Івано-Франківська і області з ціллю залучення кращих випускників на навчання за спеціальністю Середня освіта (географія). Зокрема, за останні два роки завдяки профорієнтаційній роботі здобувати спеціальність «Середня освіта (географія)» прибуло 22 випускники загальноосвітніх навчальних закладів Івано-Франківської області.

Відбір кращих абітурієнтів факультет також почав здійснювати шляхом проведення університетської олімпіади з географії. Переможці університетських олімпіад, відповідно до Правил прийому у Прикарпатський університет, при поданні заяви на навчання в університет отримують додаткові бали. Досвід останніх років підтвердив ефективність такої форми зарахування.

Отже, до вступу на спеціальність «Середня освіта (географія)» передусім запрошуються призери обласних учнівських олімпіад, автори кращих наукових робіт у системі МАН, переможці турнірів юних географів.

Показники формування контингенту студентів з спеціальності 014 «Середня освіта (географія)» наведено в таблиці 3.

Таблиця 3

**Показники формування контингенту студентів
за освітньо-професійною програмою Середня освіта (географія) зі
спеціальності 014 Середня освіта (географія) за даними ЄДЕБО станом на
01.10.2017 року**

№ з/п	Показники	Роки	
		2016	2017
1	2	3	4

Голова комісії

В.О. Джаман

1	2	3	4
1.	Ліцензований обсяг підготовки (ОКР «магістр»): – денна форма	30	30
2.	Прийнято на навчання, всього		
	– денна форма	11	20
	в т. ч. за держзамовленням		
	– денна форма	4	4
	– нагороджених медалями, або тих, що отримали диплом з відзнакою	-	-
	– таких, які пройшли довгострокову підготовку і профорієнтацію	-	-
	– зараховано на пільгових умовах, з якими укладені договори на підготовку	-	-
3.	Подано заяв за формами навчання		
	– денна форма	42	46
4.	Конкурс абітурієнтів на місця державного замовлення		
	– денна форма	1,4	1,5
5.	Кількість студентів, зарахованих на продовження навчання:		
	– денну форму	-	-

Висновок. Експертна комісія зазначає, що реальний стан формування контингенту студентів за освітньо-професійною програмою Середня освіта (географія) зі спеціальності 014 Середня освіта (географія) у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» відповідає матеріалам самоаналізу. Набір студентів на навчання відповідає потребам регіону, а організація, планування та формування контингенту студентів здійснюється відповідно до чинного законодавства. У 2016-17 навчальному році державне замовлення виконано на 100%.

3. Зміст підготовки фахівців

Для проведення освітньої діяльності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» має повний комплект нормативної документації за освітньо-професійною програмою Середня освіта (географія) зі спеціальності 014 Середня освіта (географія).

Робочою групою кафедри географії та природознавства розроблені освітньо-професійна програма, навчальний план та пояснювальна записка. Усі документи

Голова комісії

В.О. Джаман

затверджені у належному порядку.

Основним документом, який визначає організацію навчального процесу є навчальний план, який складений на підставі освітньо-професійної програми. Підготовка фахівців другого (магістерського) рівня здійснюється згідно з розробленими навчальними планами та робочими навчальними планами. Усі навчальні дисципліни забезпечені навчально-методичними комплексами. Робочі навчальні програми містять тематику лекційних і практичних занять, критерії оцінювання навчальних досягнень студентів, узгоджені зі шкалою ЄКТС, в яких чітко сформульовано вимоги до рівня знань студентів та вказано умови, за яких студент отримує залік чи екзамен.

Навчання студентів здійснюється відповідно до положень кредитно-трансферної системи. Оцінювання знань студентів здійснюється на основі результатів поточного та підсумкового контролю знань. Об'єктом оцінювання знань студентів є програмовий матеріал з навчальних дисциплін, засвоєння яких перевіряється під час контролю.

Державна атестація на присвоєння кваліфікації магістра географії, викладача за освітньо-професійною програмою Середня освіта (географія) зі спеціальності 014 Середня освіта (географія) здійснюється у формі захисту магістерської роботи.

Висновок. Зміст підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою Середня освіта (географія) зі спеціальності 014 Середня освіта (географія) повністю відповідає вимогам розробленої університетом нормативної документації, яка включає освітньо-професійну програму, навчальний план та пояснювальну записку до навчального плану, робочі навчальні плани.

4. Кадрове забезпечення освітньої діяльності

Навчальний процес та випуск студентів за освітньо-професійною програмою Середня освіта (географія) зі спеціальності 014 Середня освіта (географія) проводить кафедра географії та природознавства, на якій працює 12 викладачів, з яких 10 штатних викладачів, з них 2 (17 %) – професори,

Голова комісії

В.О. Джаман

доктори наук, 4 (33%) – доценти, кандидати наук, 3 (25%) кандидати наук. Окрім того, до викладання загальних дисциплін залучено з числа штатних викладачів університету 2 доктори наук, професори і 2 кандидати наук, доценти. До викладання деяких спеціальних дисциплін залучаються провідні вчені та спеціалісти з інших видів економічної діяльності.

Кафедру географії та природознавства, яка здійснює навчання та випуск студентів за спеціальністю 103 Середня освіта (географія) очолює доктор наук, професор Гуцуляк Василь Миколайович.

Високий науковий і педагогічний рівень викладачів-географів підтримується завдяки їх перепідготовці та підвищенню кваліфікації через стажування у провідних науково-дослідних інститутах і ВНЗ України (Львівський та Чернівецький національні університети, Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу та ін.), через наукові і методичні семінари, наукові конференції всіх рівнів, в яких беруть участь викладачі кафедр. Зокрема в 2012–2017 рр. пройшли стажування при кафедрі фізичної географії Львівського національного університету імені Івана Франка Сав'юк Мирослав Іванович, Гілецький Йосип Романович та Гуцуляк Василь Миколайович, а при кафедрі географії України – Лотоцька Мирослава Петрівна. При кафедрі туризму Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу проходила стажування Фоменко Наталія Володимирівна та при кафедрі основ геології та екології Венгерчук Світлана МIRONІВНА. Окремі викладачі проходять також закордонне стажування: Червінський Андрій Іванович – в Університеті Східного Теннессі (США) у 2015 році та Атаманюк Ярослава Дмитрівна – у Поморській академії (м. Слупськ, Республіка Польща) у 2017 році (завершується у листопаді). Сливка Роман Радославович навчається з 2014 року в докторантурі Львівського національного університету імені Івана Франка (ухвала Вченої ради від 27.08.2014, протокол № 30/8), тема докторської дисертації «Територіально-політичні конфлікти: генеза, особливості поширення та врегулювання» за напрямом 11.00.02 – економічна та соціальна географія.

Під час наукових стажувань викладачами кафедри географії та

Голова комісії

В.О. Джаман

природознавства підготовлено до друку ряд наукових статей та методичних посібників.

Експертна комісія, використовуючи первинні документи, перевірила достовірність наведеної у матеріалах акредитаційного самоаналізу інформації про якісний склад науково-педагогічного персоналу університету, що забезпечує навчальний процес спеціальності «Середня освіта (географія)». Викладачі мають освіту, відповідну дисциплінам, які вони викладають, або стаж викладання дисципліни 10 і більше років та мають наукові праці за тематикою дисциплін, що викладаються. Комплектування кадрового складу здійснюється на конкурсній основі, згідно з чинним законодавством України, нормативними документами Міністерства освіти і науки України.

До навчального процесу за освітньо-професійною програмою Середня освіта (географія) зі спеціальності 014 Середня освіта (географія) залучені провідні науково-педагогічні працівники інших кафедр.

Навчальний процес за освітньо-професійною програмою Середня освіта (географія) зі спеціальності 014 Середня освіта (географія) забезпечують 11 викладачів, у тому числі 5 докторів наук, професорів (45 %) та 6 кандидатів наук, доцентів (55 %), десять викладачів працюють за основним місцем роботи (91 %) одна особа є зовнішнім сумісником – 9 %.

Викладання лекційних годин циклу загальної підготовки навчального плану спеціальності повністю (100%) здійснюють штатні науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та вченими званнями (3 особи), з них 67 % з науковими ступенями доктора наук та вченими званнями професора (2 особи).

Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин дисциплін циклу професійної підготовки навчального плану спеціальності (нормативних і вибіркових) складає 100 % (8 осіб), у тому числі 88 % викладачів (7 осіб) працюють у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» за основним місцем роботи, 12 % (1 особа) є зовнішнім сумісником.

Висновок. Експертна комісія відзначає, що якісні та кількісні показники

Голова комісії

В.О. Джаман

професорсько-викладацького складу ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» і випускової кафедри географії та природознавства, яка здійснює підготовку за освітньо-професійною програмою Середня освіта (географія) зі спеціальності 014 Середня освіта (географія) повністю відповідають нормативним вимогам щодо забезпечення підготовки фахівців за другим (магістерським) рівнем.

5. Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності

Навчальний процес на факультеті природничих наук для студентів за освітньо-професійною програмою Середня освіта (географія) зі спеціальності 014 Середня освіта (географія) ведеться насамперед в навчальних і навчально-лабораторних приміщеннях загальною площею 4725 кв. м., санітарно-технічний стан яких відповідає встановленим вимогам. Забезпечення підготовки фахівців здійснюється на базі навчальних аудиторій, кабінетів, лабораторій факультету та університету.

За останні 10 років у матеріально-технічному оснащенні підготовки студентів-географів (в т. ч. за освітньо-професійною програмою Середня освіта (географія) зі спеціальності 014 Середня освіта (географія)) відбулися значні зміни, а саме: обладнано три комп'ютерні класи із сучасними комп'ютерами з підключенням їх до внутрішньої університетської мережі та мережі Інтернет, здійснено модернізацію комп'ютерної техніки у навчальних лабораторіях. Завдяки цьому значно зросла ефективність проведення лабораторних занять з використанням сучасних інформаційних технологій. Кафедрою географії та природознавства обладнано лабораторію географії довкілля для проведення лабораторних робіт та курсового та дипломного проектування.

Висновок. Експертна комісія констатує, що показники матеріально-технічної бази та соціальної інфраструктури ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» у повній мірі відповідають акредитаційним вимогам та дозволяють здійснювати підготовку фахівців за

Голова комісії

В.О. Джаман

освітньо-професійною програмою Середня освіта (географія) зі спеціальності 014 Середня освіта (географія) за другим (магістерським) рівнем.

6. Інформаційне забезпечення

Інформаційне забезпечення спеціальності за освітньо-професійною програмою Середня освіта (географія) зі спеціальності 014 Середня освіта (географія) у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» здійснюється у комплексі з організаційним та навчально-методичним процесом. Освітньо-професійну програму забезпечено усіма необхідними інформаційними ресурсами: навчальною літературою (підручниками, навчальними посібниками), методичними посібниками та вказівками, фаховими періодичними виданнями та джерелами Інтернет.

Основними джерелами інформаційного забезпечення навчально-виховного процесу є бібліотека з її фондами та електронні засоби інформації.

Загальний бібліотечний фонд Наукової бібліотеки ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» складає 821163 примірники, в тому числі періодичні видання – 54137, наукові видання – 251218, навчальні видання – 205882, на електронних носіях – 5779.

Впродовж останніх років відбулося значне оновлення книжкового фонду. Щороку структурні підрозділи наукової бібліотеки та її філіали на факультетах обслуговують в середньому 52 тис. відвідувачів. Наукова бібліотека має алфавітний, систематичний, службовий каталоги та алфавітний і систематичний каталоги іноземних видань, бібліографічні картотеки - головну довідкову картотеку праць викладачів, наукових працівників Університету й ін. Функціонує електронний каталог. Наявна “Електронна бібліотека” повнотекстових видань (доступ <http://lib.pu.if.ua/elibrary.php>).

Бібліотека надає послуги Міжбібліотечного абонементу (МБА) та електронної доставки документів (ЕДД) (<http://lib.pu.if.ua/mba.php>), здійснює книжковий обмін з бібліотеками різних країн світу, а також багатьма вузівськими бібліотеками України.

Аналіз наданих експертній комісії даних свідчить, що забезпеченість

Голова комісії

В.О. Джаман

спеціальності, що акредитується, підручниками та навчальними посібниками за списком літератури, рекомендованої робочими програмами дисциплін відповідає акредитаційним вимогам.

Висновок. Експертна комісія вважає, що фактичні показники інформаційного забезпечення університету щодо підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою Середня освіта (географія) зі спеціальності 014 Середня освіта (географія) відповідає вимогам щодо акредитації підготовки фахівців за другим (магістерським) рівнем з ліцензованим обсягом 30 осіб для денної форми навчання.

7. Якість підготовки випускників

Для перевірки рівня залишкових знань студентів за освітньо-професійною програмою Середня освіта (географія) зі спеціальності 014 Середня освіта (географія) проведено комплексні контрольні роботи з дисциплін циклу загальної підготовки та циклу професійної підготовки. Контроль був проведений за завершеними курсами дисциплін відповідно до діючих програм з використанням пакетів комплексних контрольних робіт, які були розроблені відповідними кафедрами університету.

Згідно з графіком (Додаток А) проведено комплексні контрольні роботи з таких дисциплін: «Теоретична географія», «Прикладна суспільна географія», «Географія Карпатського регіону», та «Географічні основи природокористування». Результати проведення комплексних контрольних робіт показали, що всі студенти успішно впорались із завданнями (Додаток Б).

Основними показниками якісної підготовки є результати екзаменаційних сесій, виконання комплексних контрольних робіт (ККР). Завдання комплексних контрольних робіт охоплюють увесь основний навчальний матеріал дисциплін і орієнтовані на виявлення рівня знань студентів з кожної з них, а також уміння студентів використати отримані знання на практиці.

Практика студентів є невід'ємною складовою освітньо-професійної

Голова комісії

В.О. Джаман

програми підготовки за освітньо-професійною програмою Середня освіта (географія) зі спеціальності 014 Середня освіта (географія). Студенти мають можливість закріпити набуті в університеті теоретичні знання у вигляді практичних навичок, набуті певного досвіду викладацької роботи в колективі та показати свій рівень теоретичної підготовки, вміння використовувати інноваційні та інформаційно-комунікаційні технології.

Якість підготовки фахівців підтверджується постійною участю студентів у науково-практичних конференціях, конкурсах студентських наукових робіт, а також участю у всеукраїнських наукових конференціях з висвітленням матеріалів досліджень.

Висновок. Експертна комісія засвідчує, що якісні характеристики підготовки випускників за освітньо-професійною програмою Середня освіта (географія) зі спеціальності 014 Середня освіта (географія), якість виконаних ними ККР відповідають стандартам вищої освіти, а результати їх виконання – чинним акредитаційним вимогам до рівня професійної підготовки.

8. Перелік зауважень контролюючих органів та заходи з їх усунення

Експертна комісія вважає необхідним запропонувати керівництву Університету наступні дії, які спрямовані на підвищення якості підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою Середня освіта (географія) зі спеціальності 014 Середня освіта (географія):

- деканату факультету природничих наук продовжити проводити відповідну роботу з метою покращення якісного складу професорсько-викладацького складу кафедри географії і природознавства, а саме збільшення кількості докторів географічних та педагогічних наук зі спеціальності теорія і методика навчання географії;
- вдосконалити тематику кваліфікаційних робіт магістрів із врахуванням нових підходів до формування змісту загальної середньої освіти, потреб профільного навчання;
- розширювати практику закордонного стажування викладачів кафедри,

Голова комісії

В.О. Джаман

участь у міжнародних та внутрідержавних наукових проектах;

- розширити коло передплатних фахових періодичних видань;
- покращити забезпечення навчального процесу сучасними приладами, які дозволяють виконувати практичні вимірювання та дослідження природного середовища.

Експертна комісія вважає, що:

1. Перевірені в процесі акредитаційної експертизи показники кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного й інформаційного забезпечення щодо підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою Середня освіта (географія) зі спеціальності 014 Середня освіта (географія) за другим (магістерським) рівнем у Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» відповідають державним вимогам щодо акредитації освітніх послуг у сфері вищої освіти.
2. Освітньо-професійна програма Середня освіта (географія) зі спеціальності 014 Середня освіта (географія) за другим (магістерським) рівнем може бути акредитована у Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

Голова комісії, завідувач кафедри географії України

та регіоналістики Чернівецького національного

університету імені Юрія Федьковича,

доктор географічних наук, професор

Експерт, декан факультету біології, географії

і екології Херсонського державного університету,

доктор географічних наук, доцент

З висновками комісії ознайомлений

Ректор ДВНЗ «Прикарпатський національний

університет імені Василя Стефаника»

В.О. Джаман

І.О. Пилипенко

І.Є. Цепенда

Голова комісії

В.О. Джаман

**Показники формування контингенту студентів
за освітньо-професійною програмою Середня освіта (географія)
зі спеціальності 014 Середня освіта (географія) за другим (магістерським)
рівнем за даними ЄДЕБО станом на 01.10.2017 року**

№ з/п	Показники	Роки	
		2016	2017
1	2	3	4
1.	Ліцензований обсяг підготовки (ОКР «магістр»): – денна форма	30	30
2.	Прийнято на навчання, всього		
	– денна форма	11	20
	<i>в т. ч. за держзамовленням</i>		
	– денна форма	4	4

Голова комісії, завідувач кафедри географії

України та регіоналістики Чернівецького національного
університету імені Юрія Федьковича,
доктор географічних наук, професор

В.О. Джаман

Експерт, декан факультету біології,
географії і екології Херсонського
державного університету,
доктор географічних наук, доцент

І.О. Пилипенко

З висновками комісії ознайомлений

Ректор ДВНЗ «Прикарпатський
національний університет
імені Василя Стефаника»

І.Є. Цепенда

**Порівняльна таблиця дотримання вимог щодо акредитації
за освітньо-професійною програмою Середня освіта (географія) зі
спеціальності 014 Середня освіта (географія) за другим (магістерським)
рівнем**

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
КАДРОВІ ВИМОГИ			
щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Наявність у закладі освіти підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти	+	+	—
2. Наявність у складі підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти, тимчасової робочої групи (проектної групи) з науково-педагогічних працівників, на яку покладено відповідальність за підготовку здобувачів вищої освіти за певною спеціальністю	три особи, що мають науковий ступінь та/або вчене звання, з них один доктор наук або професор	кандидат педагогічних наук, доцент доктор педагогічних наук, доцент; кандидат географічних наук, доцент	-
3. Наявність у керівника проектної групи (гаранта освітньої програми):			
1) наукового ступеня та/або вченого звання за відповідною або спорідненою спеціальністю	+	+	—
2) наукового ступеня та вченого звання за відповідною або спорідненою спеціальністю	-	-	—
3) стажу науково-педагогічної та/або наукової роботи не менш як 10 років (до 6 вересня 2019 р. для початкового рівня з урахуванням стажу педагогічної роботи)	+	+	—
Проведення освітньої діяльності			
4. Проведення лекцій з навчальних дисциплін науково-педагогічними (науковими) працівниками відповідної спеціальності за основним місцем роботи (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			

1) які мають науковий ступінь та/або вчене звання (до 6 вересня 2019 р. для початкового рівня з урахуванням педагогічних працівників, які мають вищу категорію)	50	100	+50
2) які мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора	25	28	+3
5. Проведення лекцій з навчальних дисциплін, що забезпечують формування професійних компетентностей, науково-педагогічними (науковими) працівниками, які є визнаними професіоналами з досвідом роботи за фахом (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
1) дослідницької, управлінської, інноваційної або творчої роботи за фахом	15	21	+6
6. Проведення лекцій, практичних, семінарських та лабораторних занять, здійснення наукового керівництва курсовими, дипломними роботами (проектами), дисертаційними дослідженнями науково-педагогічними (науковими) працівниками, рівень наукової та професійної активності кожного з яких засвідчується виконанням за останні п'ять років не менше трьох умов, зазначених у пункті 5 приміток	підпункти 1—16 пункту 5 приміток	+	-
7. Наявність випускової кафедри із спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної або спорідненої науково-педагогічної спеціальності:			
1) з науковим ступенем та вченим званням	+	+	-
8. Наявність трудових договорів (контрактів) з усіма науково-педагогічними працівниками та/або наказів про прийняття їх на роботу	+	+	-
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ			
щодо матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів (кв. метрів на одну особу для фактичного контингенту)	2,4	4,2	+1,8

студентів та заявленого обсягу з урахуванням навчання за змінами)			
2. Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (мінімальний відсоток кількості аудиторій)	30	70	+40
3. Наявність соціально-побутової інфраструктури:			
1) бібліотеки, у тому числі читального залу	+	+	-
2) пунктів харчування	+	+	-
3) актового чи концертного залу	+	+	-
4) спортивного залу	+	+	-
5) стадіону та/або спортивних майданчиків	+	+	-
6) медичного пункту	+	+	-
4. Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком(мінімальний відсоток потреби)	70	75	+5
Проведення освітньої діяльності			
5. Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних планів	+	+	-
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ			
щодо навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
Започаткування проведення освітньої діяльності			
1. Наявність опису освітньої програми	+	+	-
2. Наявність навчального плану та пояснювальної записки до нього	+	+	-
Проведення освітньої діяльності			
3. Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	-
4. Наявність комплексу навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	-
5. Наявність програми практичної підготовки, робочих програм практик	+	+	-
6. Забезпеченість студентів навчальними матеріалами з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	-
7. Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів	+	+	-
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ			
щодо інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
Започаткування проведення освітньої діяльності			
1. Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними	не менш як п'ять	6	+1

виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді	найменувань		
2. Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількома закладами освіти)	+	+	-
Провадження освітньої діяльності			
3. Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/видавнича/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)	+	+	-
4. Наявність електронного ресурсу закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану, в тому числі в системі дистанційного навчання (мінімальний відсоток навчальних дисциплін)	60	70	+10

Голова комісії, завідувач кафедри географії

України та регіоналістики Чернівецького національного
університету імені Юрія Федьковича,
доктор географічних наук, професор

В.О. Джаман

Експерт, декан факультету біології,
географії і екології Херсонського
державного університету,
доктор географічних наук, доцент

І.О. Пилипенко

З висновками комісії ознайомлений
Ректор ДВНЗ «Прикарпатський
національний університет
імені Василя Стефаника»

І.Є. Цепенда

**Порівняльна таблиця дотримання вимог щодо акредитації
за освітньо-професійною програмою Середня освіта (географія) зі
спеціальності 014 Середня освіта (географія) за другим (магістерським)
рівнем**

Якісні характеристики підготовки фахівців			
	Значення нормативу	Фактичне значення	Відхилення
1. Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
1.1. Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	-
1.2. Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	-
2. Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
2.1. Рівень знань студентів з циклу загальної підготовки:			
Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	91	+41
2.2. Рівень знань студентів з циклу професійної підготовки			
Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	82	+32
3. Чисельність викладачів постійного складу, що обслуговують спеціальність, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	+
3.1. Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	+

3.2. Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	+
--	---	---	---

Голова комісії, завідувач кафедри географії

України та регіоналістики Чернівецького національного
університету імені Юрія Федьковича,
доктор географічних наук, професор

В.О. Джаман

Експерт, декан факультету біології,
географії і екології Херсонського
державного університету,
доктор географічних наук, доцент

І.О. Пилипенко

З висновками комісії ознайомлений
Ректор ДВНЗ «Прикарпатський
національний університет
імені Василя Стефаника»

І.Є. Цепенда